

א' אייר תשפ"ה
29 אפריל 2025

לכבוד
מר בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

שלום רב,

הנדון: הטלת היטל היצף על יבוא תפרחות קנאביס מקנדה
סימוכין: מכתבך אליי מיום 24 באפריל 2025

קיבלתי בפליאה את מכתבך שבנדון המכיל אי דיוקים ותפיסה מקצועית מוטעית לטעמי. העולם של היום אינו עולם של תמימות כלכלית – אלא שדה קרב גלובלי. מלחמת המכסים שמובילה ארצות הברית בימים אלה ממש ממחישה היטב: מדינות חייבות להגן על יצרניהן אם הן חפצות לשרוד ולהתחזק, בעוד מדינות שמפקירות את תעשיותיהן נרמסות ואובדות בתחרות העולמית. ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה להיות בצד הנרמס. שוק שאינו מגן על יצרניו מפני הצפות סחורה במחירי היצף, פרקטיקות סחר לא הוגנות ותחרות מעוותת – סופו להתנוון, להתמוטט ולהישאר תלוי בחסדי אחרים. שמירה על תעשיות מקומיות – ובעיקר על תעשיות בעלות פוטנציאל גלובלי – היא משימה לאומית. ההחלטה שלי נשענת על התפיסה שישראל מחוייבת להבטיח משק חזק, חדשני ועצמאי, תוך קיום תחרות הוגנת, אך גם תוך הפעלת כל מנגנוני ההגנה החוקיים, כדי להבטיח שהעתיד הכלכלי שלה לא ייקבע בוויינגטון, באוטווה או בבייג'ינג – אלא כאן, בירושלים. הגם שיבוא תפרחת הקנאביס איננו נושא בעל משמעות מאקרו כלכלית, אבל קביעת מדיניות נחושה בנושא היא העיקרון המנחה. לבסוף, הרי ברור שההחלטה שלי אינה פופולרית, המעשה הקל מבחינתי היה "לזרום" עם הקולות "בשטח" - מצופה מכולנו לנהוג על פי טובת המדינה בשיקול אסטרטגי ארוך טווח.

נוכח האמור, אינני מקבל את עמדתך כי בהחלטה יש פגיעה מאקרו כלכלית במשק, פגיעה בוודאות הכלכלית והמשקית ו/או פגיעה במדיניות הממשלתית, אלא להפך מדובר בהחלטה המיטיבה עם המשק והכלכלה הישראלית, תגביר את ההשקעות בישראל, תוביל לצמיחה ופיתוח חדש עם פוטנציאל יצוא גבוה, תשמור על התעשייה המקומית, תגביר את התעסוקה והתחרות ההוגנת בענף, וכן תדאג ותשמור על הצרכנים בטווח הארוך, וזאת במינימום פגיעה בהם בטווח הקצר, כאשר כל ההליכים נעשו על פי הוראות הדין ועל פי הכללים הבינלאומיים, הכל כפי שמפורט להלן. ועל כן, בכוונתי להתקדם עם תהליך הטלת ההיטל.

שוק חופשי ותחרות חופשית

1. כידוע לך, אני מאמין גדול בשוק חופשי ללא חסמים ובמינימום מעורבות ממשלתית, שוק שבו המגוון והאיכות מנצחים מחירים הוגנים לצרכן ושבו מתקיימים השחקנים היעילים ביותר. במסגרת תפישה זו יזמתי והובלתי, בין היתר, את רפורמת "מה שטוב באירופה, טוב בישראל", הרפורמה הכלכלית הגדולה ביותר בעשורים האחרונים, אשר הסירה חסמים רגולטוריים, ואשר צפויה לחזק ולהגביר את הסחר ביחס למוצרים העומדים בתקינה האירופית, להגדיל את המגוון ולהוזיל את המחירים. כמו כן יזמתי והובלתי גם את רפורמת "לא עוצרים בנמל" אשר פטרה את מרבית המוצרים עליהם חל תקן, מבדיקה טרם היבוא. בנוסף, בימים אלה, אנו מקדמים את הרחבתה של רפורמת "מה שטוב באירופה" גם ל"מה שטוב לארה"ב".
2. בהובלת רפורמות אלה ואחרות באו לידי ביטוי המדיניות שלי התומכת בשוק חופשי ותחרות בריאה בין כלל השחקנים בענף מסוים. בתחרות הוגנת היבוא מייצר תחרות לתעשייה המקומית ומביא לעלייה במגוון ובאיכות המוצרים ולהפחתה במחירים לצרכן. במצב כזה חברות לא יעילות נסגרות ותחתן נפתחות חברות חדשות והצרכן נהנה מתחרות של היצרנים המקומיים והזרים הנלחמים על ליבו וכיסו. אני סבור כי מדיניות זו היא גם שלך ובאה לידי ביטוי בעקרונות הכלליים שכתבת במכתבך.
3. אם כך, עמדותי הברורה, והחד-משמעית והעקבית, הינה לעשות ככל האפשר כדי לקדם תחרות חופשית ובריאה אולם בסייג אחד והוא – שמירת כלים להתגונן מפני ניצול לרעה של הגישה הפתוחה לשוק שמאפשרת תחרות, על ידי עסקים המשתמשים בפרקטיקות של סחר לא הוגן ולא חוקי בשווקים הבינלאומיים ובכך פוגעים בתחרות וגורמים נזק לכלכלה ולמשק הישראלי.

סחר לא הוגן אינו ולא יכול להיות הבסיס לתחרות

4. הסכם ה GATT (ההסכם הכללי ביחס לתעריפים וטובין), מהווה את ההסכם העיקרי בהסכמי ארגון הסחר העולמי ביחס לסחר בטובין, קובע הסדרים רבים על מנת לפשט את הסחר בין 166 המדינות החברות בארגון הסחר העולמי ולהוריד חסמי יבוא. עם זאת, וכדי למנוע ניצול לרעה של הסרת חסמי היבוא, קובע ההסכם בסעיף 6 כי יבוא בהיצף הפוגע בתעשייה המקומית, ראוי לגינוי:

The contracting parties recognize that dumping, by which products of one country are introduced into the commerce of another country at less than the normal value of the products, is to be condemned if it causes or threatens material injury to an established industry in the territory of a contracting party or materially retards the establishment of a domestic industry. ...

(ההדגשה אינה במקור)

5. כך ניתן לראות כי גם הרוב המוחלט של מדינות העולם אשר התקשרו ביניהן בהסכמים במסגרת ארגון הסחר העולמי, שמטרתם להוריד חסמי סחר ביניהן, סברו כי **יבוא בהיצף הפוגע בתעשייה המקומית ראוי לגינוי ואינו מהווה כלי סחר לגיטימי**, אלא כזה שיש להתגונן מפניו ומשכך, בהמשך, נוצר הסכם ייעודי המסדיר את אופן היישום של סעיף 6 להסכם ה GATT -

Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

(להלן: "**הסכם ההיצף**") אשר קובע את הכללים בהם המדינות רשאיות להתגונן מפני היצף, והאופן בה מותרת הטלתו של היטל היצף כדי להתגונן מיבוא בהיצף הגורם לנזק משמעותי לתעשייה המקומית.

6. בהתאם להסכם ההיצף של ה-WTO, באם מתקיים יבוא בהיצף הגורם לנזק ממשי לתעשייה המקומית מדינה יכולה להתגונן ולהטיל היטל היצף.
7. יבוא במחירי היצף גורם לאשליית מחירים נמוכה. אולם, מצב זה הוא זמני, הוא גורם לקריסת התעשייה המקומית ולפגיעה בצרכנים שיתמודדו עם פגיעה במגוון המוצרים, עם עליית מחירים משמעותית ועם מחסור. זו הסיבה שהוא מהווה פרקטיקה אנטי תחרותית וסחר לא הוגן בהתאם לחוק הישראלי ולדין הבינלאומי וכל מדינות העולם נלחמות בו.
8. בנוסף, במכתבי הקודם אליך בו פרטתי דוגמאות רבות של התגוננות מפני סחר לא הוגן, מדובר בהתנהלות שאינה תיאורטית ומדינות עושות שימוש בכלי זה באופן תדיר על מנת להגן על התחרות, על הצרכנים ועל התעשייה במקרה של יבוא בהיצף.

פגיעה בשוק הקנאביס הישראלי ע"י המתחרים הקנדים:

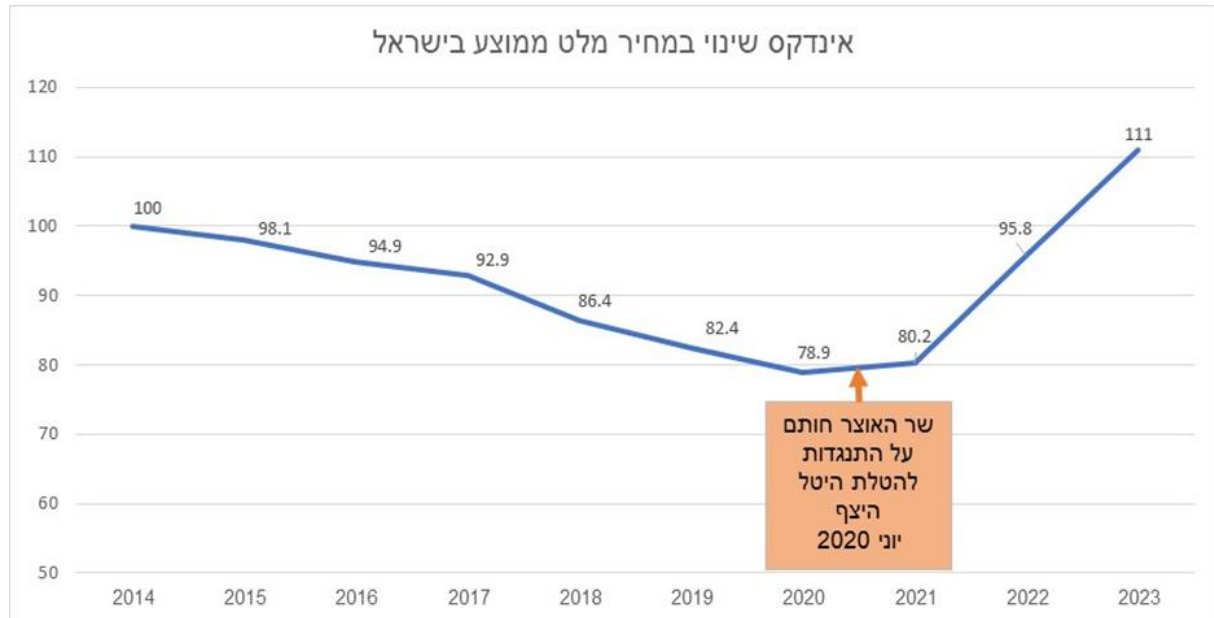
9. שוק הקנאביס הישראלי הוא חלק מתעשיית האגרוטק הישראלית, עם פוטנציאל עצום בשווקים הבינלאומיים המתעוררים. כידוע לך, מדינות רבות נמצאות בהליכי רגולציה מתקדמים על מנת להסדיר את התחום לשוק הרפואי ולשוק הפנאי אשר היקפם מוערך בכ- 30 מיליארד דולר בשנת 2030.
10. מדיניות הצמיחה הישראלי ויעד להגדלת היצוא מ-150 מיליארד לטריליון דולר תוך 20-15 שנה מבוססת בין השאר על אשכול העסקי אגרוטק פודטק והן בתחום הבריאות.
11. חברות בתחום האגרוטק זקוקות למחקר ופיתוח בישראל עם נגישות טובה בשוק המקומי בישראל, לצד מערכת ייצור, שיווק ויצוא לשווקים מתעוררים לתחום החדש בשווקים הבינלאומיים.
12. תעשיית האגרוטק הקנדית ככלל ובתחום הקנאביס בפרט רואה בישראל את המדינה המתחרה על ההגמוניה וההובלה הבינלאומית. במהלך השנים האחרונות הצליחו הקנדים להרחיב את הייצור באופן שמכין אותם לספק סחורה לביקושים מתעוררים בכל העולם וכעת הם משתמשים בעודף ההיצע על מנת לפגוע בתעשייה הישראלית, לגרום לעסקי הקנאביס כחול לבן לעיכובים, להפסדים כך שהמתחרים הישראלים יפסידו כספים ויאבדו מכוחם גם בשוק הישראלי ובבוא העת גם בשווקים הבינלאומיים לכשיחליטו להסיט את עודפי הביקוש שלהם לשווקים צומחים בינלאומיים (כמו בגרמניה ואחרים).
13. כפי שהוצג בפניך על ידי אחד מיבואני הקנאביס לישראל, על אף שהדבר לא מקבל ביטוי בעמדתך, כבר כיום מעריכים יבואני הקנאביס לישראל, כי בשנים הקרובות יוסט עודף כושר הייצור של הקנאביס הקנדי לשווקי גרמניה, פולין וצ'כיה בהיקפים משמעותיים ביותר (של 120 טון בשנה) ובמקום להמשיך ולמכור את הקנאביס בישראל במחירי הפסד יקבלו היצרנים הקנדים תמורתו מחיר הוגן ורווחי בשווקי אירופה אשר נפתחו ליבוא קנאביס. היצרנים הקנדיים אינם מחוייבים לצרכן הישראלי והם יסיטו את עודפי הייצור שלהם למכירה בגרמניה, בה, בהעדר ייצור מקומי, מחיר הקנאביס לצרכן כפול ממחירו לצרכן בארץ. הבעיה היא שבעוד כמה שנים, אחרי שמחירי ההיצף יקברו סופית את מה שנשאר מהתעשייה הישראלית, כבר לא תהיה תעשייה מקומית שתוכל למלא את החסר וצרכני הקנאביס המקומיים יוותרו ללא מזון, ולחילופין יצטרכו לשלם מחירים גבוהים משמעותית.

14. קנאביס אינו מוצר שניתן לייבא בקלות, מדובר בתחום עתיר רגולציה, במרבית המדינות אסור לגדל קנאביס או לייצא אותו וממילא משרד הבריאות מעמיס רגולציה מכבידה על כל יצרן זר שרוצה למכור קנאביס לישראל. זו הסיבה שיש מעט מאוד מדינות המייצאות קנאביס וזו גם הסיבה שכמעט כל הקנאביס בישראל שאינו מיוצר מקומית, מיובא מקנדה.
15. בהיעדר הגנה על השוק מפני היצף וסחר לא הוגן, ויש להדגיש כי מחירי היצף אינם סחר הוגן, הצרכן הישראלי יפגע. המחיר יעלה וייווצר מחסור לצרכנים. כאשר בהיבט הכלכלי חיסול או פגיעה בשוק המקומי כפי שעלול לקרות יפגע בפוטנציאל כלכלי אדיר למשק הישראלי להגדיל את הייצוא לשווקים הבינלאומיים. זאת בניגוד לאמור במכתבך.
16. לא מצאתי בעמדתך אפילו דרישה מהיבואנים להבטחת מחיר כך שהצרכן הישראלי לא ימצא עצמו תלוי ביבוא שמחיריו יאמירו, בהעדר תחרות.

הבחנה בין מחירי היצף למחירים תחרותיים

17. ראשית, במכתבך התעלמת לחלוטין מהסוגיה המרכזית והיא מחירי ההיצף בהם הקנאביס מגיע לארץ.
18. מחירי ההיצף נוצרים מאחר ובקנדה קיים עודף כושר ייצור בהיקפים מאוד גדולים שאינם נמכרים בשוק הקנדי. לא ניתן לאחסן לאורך זמן מלאי קנאביס שלא נמכר, שכן הוא מאבד את החומרים הפעילים שבו במהלך הזמן. חלופת השמדת העודפים יותר יקרה מאשר זריקתו לשווקי חו"ל ומאחר וישראל כיום היא אחת המדינות הבודדות בעולם המאפשרת יבוא, זורם לכאן כל עודף הייצור במחירי היצף. זהו מצב זמני.
19. עמדתך מתעלמת לחלוטין מהנזק המשמעותי והבלתי הפיך שכבר נוצר לתעשייה המקומית ומהפגיעה בתחרות שמחירי ההיצף גורמים אשר יביאו לפגיעה בצרכנים עד כדי מחסור בשוק הקנאביס הרפואי בעתיד. מחסור זה יבוא לידי ביטוי בעליית מחירים, בפניית מטופלים להשלמת חוסרים בשוק השחור ולייבוש השוק ממוצרי קנאביס עבור הצרכנים שזקוקים להם. עמדתך מסתכלת רק על הכאן ועכשיו בלי ניתוח המשמעות והבנה של מה עושה תחרות בלתי הוגנת, תוך התעלמות מהעובדות שאין כל עדיפות אמיתית למוצר הקנדי ואין כל סיבה מדוע מוצר שנמכר ליבואנים במחירי הפסד נמכר לצרכן הסופי הישראלי במחירים גבוהים יותר בטענה שמדובר במוצר איכותי יותר, שעה שבפני הממונה טענו היצרנים הקנדיים אחרת, וכאשר לדעת כל חברי הוועדה, לרבות, דעת המיעוט, הגדרת המוצרים הקנדיים כמוצרים איכותיים יותר אינה אלא גימיק שיווקי שאין מאחוריו ביסוס מדעי.
20. מדובר בהתעלמות מהעובדה הפשוטה אך מהותית לפיה היבואנים מקנדה משלשלים לכיסם רווחים משמעותיים. לכן, תמונה הטענה כאילו הטלת היטל על היבואנים תביא בהכרח לעליית המחיר לצרכן הסופי, שכן מדובר במוצר דומה למוצר המקומי שאין ביניהם כל פערי איכות מלבד טענות שיווקיות ותו לא, כפי שנטען בפני הממונה והוועדה המייעצת. על כן לא סביר שתהיה עלייה במחירו ויותר סביר להניח שכל ההיטל או מרביתו ייספג על ידי היבואנים עצמם.

21. כך למשל, כאשר משרד האוצר התנגד להטלת היטל ההיצף על יבוא המלט, למרות ממצאי החקירה למחירי היצף, תוך הגנה בחירוף נפש על היבוא הטורפני והמזיק לתעשייה המקומית מטורקיה - הוביל הדבר לסגירת מפעל המלט של הרטוב, לסגירת מחצית מפעילות הייצור של מפעל נשר ולזינוק של כ- 40% במחירי המלט בישראל, מרגע ההחלטה על ההתנגדות להטלת ההיטל :

התחייבות לאי העלאת מחירים ע"י היצרנים הישראליים:

22. עוד אבקש להוסיף כי בניגוד לאמור במכתבך ישנה התחייבות של היצרנים המקומיים לא להעלות מחירים והם אף ציינו אותה בפניך.

אחריות ישירה ובלעדית לעניין הטלת היטלי היצף נתונה לשר הכלכלה והתעשייה

23. בשנת 1991 עם חקיקת חוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א – 1991 (להלן: "החוק"), "חוק היטלי סחר", קבעה כנסת ישראל כי שר הכלכלה והתעשייה, והוא לבדו, יהיה אמון על הטלת היטלי סחר בישראל.

24. ביום 29.9.97 ולנוכח בקשת שר האוצר לאשר בכל זאת הטלת היטלי סחר, פרסם היועץ המשפטי דאז, מר אליקים רובינשטיין, את חוות דעתו בנוגע למחלוקת. נקבע בה כי סמכות ההחלטה נתונה לשר הכלכלה והתעשייה ואילו סמכותו של שר האוצר היא סמכות משלימה בלבד. עמדה זו גזרה מספר מסקנות ובהן:

א. ככלל, שר האוצר אינו רשאי להחליף את שיקול דעתו של שר הכלכלה והתעשייה בשיקול דעתו שלו. **סירובו של שר האוצר לאשר הטלת היטל צריך להישען על נימוקים כבדי משקל ואין די בכך שהוא סבור כי ההחלטה להטיל היטל שגויה.**

ב. מקורו של הסירוב צריך להיות מטעמים של מדיניות מאקרו-כלכלית שאינם מצומצמים "למעגל הפנימי" של ההחלטה. לכן, ראוי שמעורבותו של שר האוצר תסויג ותוגבל למצבים בהם להטלת

היטל יש השפעה רחבה על השגת יעדי הממשלה במסגרת מדיניות הכלכלית ועל פרמטרים מאקרו-כלכליים.

ג. כיוון שההליך שקודם להטלת ההיטל הוא הליך מעין שיפוטי שכולל בחינה ממושכת, **ככלל על שר האוצר לבסס את עמדתו על התשתית העובדתית עליה התבססה החלטת שר הכלכלה והתעשייה.**

25. בשנת 2005 תוקן חוק היטלי סחר במטרה להתאים את חקירות היבוא בהיצף לכללים הבינלאומיים המפורטים בהסכם ההיצף של ארגון הסחר העולמי. במסגרת תיקון זה ובהתאם לחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, תוקן סעיף 32(ב) כך שהחלטת שר הכלכלה והתעשייה להטיל היטל היצף תהיה טעונה אישור שר האוצר וכך נכתב בדברי ההסבר להצעת החוק ביחס לסעיף זה:

סעיף 32(ב) המוצע קובע כי **החלטת השר להטיל היטל היצף או היטל משווה טעונה אישור שר האוצר.** על פי חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה מיום כ"ז באלול התשנ"ז (20 בספטמבר 1997), ראוי כי מעורבות שר האוצר תוגבל למצבים שבהם הטלת ההיטל צפויה להשפיע על השגת יעדי הממשלה במסגרת מדיניות הכלכלית ועל פרמטרים מקרו-כלכליים. בהתאם לכך, סירוב שר האוצר לאשר הטלת היטל צריך שיישען, ככלל, על נימוקים הנוגעים למדיניות בתחום המקרו-כלכלי. בהקשר זה קבע היועץ המשפטי לממשלה כי על שר האוצר להתבסס, ככלל, על ממצאים שקבעה הוועדה המייעצת ועל מסקנותיה. לפי המוצע, אם אישר שר האוצר את ההחלטה על הטלת ההיטל או לא מסר לשר הודעה על הסירוב לאשרה בתוך 15 ימים מיום העברת ההחלטה אליו, יטיל השר, בצו, בתוך חמישה ימים, היטל היצף או היטל משווה. הגבלת הזמן האמורה היא כדי שהליכי הטלת ההיטל יסתיימו בתוך פרק הזמן הקבוע בהסכם ההיצף ובהסכם התמיכות.

26. יצוין כי בשנת 2012 התגלעה מחלוקת נוספת בין משרדי למשרד ביחס להטלת היטל הגנה על יבוא צמר סלעים וצמר זכוכית מטורקיה, שהועברה לחוות דעתו של המשנה ליועץ המשפטי דאז, מר אבי ליכט, אשר קבע בעמדתו בין היתר:

א. בהסכמת משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד האוצר, למרות השוני הקל, מדובר בהליך כמעט זהה לזה שעליו נכתבה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה דאז רובינשטיין ומשכך הניתוח של המקרה דנן חייב להתבסס על חוות דעתו של היועץ;

ב. ביחס לתשתית העובדתית – ככלל על שר האוצר לקבל את החלטתו על בסיס התשתית העובדתית שהניח בפניו שר הכלכלה והתעשייה. **"ככל ששר האוצר סבור, על בסיס עיון בממצאי הממונה כי נפלה טעות מהותית בעובדות או בדרך הניתוח, הוא מוסמך לברר זאת עם משרד הכלכלה והתעשייה ועל משרד הכלכלה והתעשייה לשתף פעולה עם ברור זה.** מובן כי אין זכות ברור זו יש להפעיל בצורה סבירה. זאת מתוך הבנה ששר האוצר מפעיל סמכות משלימה ולא מחליטה וכי האחריות ליצירת התשתית העובדתית מונחת לפתחו של משרד הכלכלה והתעשייה. בהקשר זה יש ליתן משקל גם להליך הארוך שקובע החוק לשם ביסוס התשתית העובדתית לפני מתן ההחלטה. לכן, אין להפוך את סמכות הבירור לדיון מחודש בתשתית העובדתית אלא להתמקד בנושאים מהותיים בלבד". זאת ועוד, קבע המשנה ליועץ דאז כי מאחר ובמקרים מסוג אלה

מתנהל הליך בירור עובדתי ממושך, הנטל המוטל על המבקש להפריך תשתית זו חייב להיות נטל משמעותי. "יש להראות טעות משמעותית שאינה מאפשרת לשר האוצר לבחון כראוי את עמדתו כרשות מאשרת. הבדלי גישות או מחלוקות לגבי שיטות ניתוח, שאינן מהותיות, לא יכולות להספיק". וגם "כאמור, רק טענה מוכחת בדבר טעות משמעותית בנתונים העובדתיים יכולה להשליך על יכולתו של שר האוצר לבחון את עמדתו, יכולה להקים לשר האוצר סמכות שלא לאשר את הטלת ההיטל".

ג. טענה כללית לפגיעה בתחרות אינה יכולה להיות שיקול שלא להטיל היטל; על מנת ששר האוצר יוכל להתבסס על נימוק תחרות עליו להראות כי הפגיעה בתחרות היא משמעותית למשק ובעלת משקל החורג מגבולות ההחלטה הספציפית. במידה ושר הכלכלה והתעשייה סבור (כמו במקרה דנן), כי הטלת ההיטל לא תפגע בתחרות ודווקא תטיב איתה בטווח הארוך, על שר האוצר להתמודד גם עם טענה זו.

27. כפי שנקבע בחוות הדעת האמורות, בדברי ההסבר לחוק היטלי סחר ובהוראות החוק עצמו - הסמכות להטלת היטל היצף מונחת לפתחו ובסמכותו של שר הכלכלה והתעשייה. לשר האוצר סמכות משלימה לסרב לאישורו של הטלת היטל מטעמים מצומצמים שעיקרם באם להטלת ההיטל צפויה פגיעה מאקרו כלכלית משמעותית.

28. סמכותו של שר האוצר לא לאשר היטל, לא רק שהינה מוגבלת ומצומצמת ביותר ואינה נועדה לרוקן את חוק היטלי סחר מתוכן או לאיין את עבודתם של הממונה על היטלי סחר והוועדה המייעצת לשר, הוא אף אינו יכול לשים עצמו בנעליהם.

29. על אף האמור, אין זו הפעם הראשונה ששר האוצר חורג מהמנדט המוקנה לו ע"פ חוק היטלי סחר, באופן המזיק באופן משמעותי לתחרות בישראל, לתעשייה המקומית, לצרכנים וגוזל את יכולתו של שר הכלכלה והתעשייה לפעול במסגרת התחומים המצויים תחת סמכותו - סחר בינלאומי, הטלת היטלים ותחרות. קבלת האפשרות של ביטול היטל היצף על ידי שיקולים חסרים מטעם שר האוצר היא צעד מסוכן שפותח פתח להרס התעשייה המקומית. ברור אם כן, כי לא יעלה על הדעת כי הליך ארוך ומשמעותי המתנהל על פי חקיקה והחלטת הממשלה והכל בהתאם להסכמים בינלאומיים יבוטלו בהינף מכתב קצר של שר האוצר אשר כלל אינו מבסס עמדתו על הליך החקירה שהתנהל לגופו, אלא רק בשל טענות אווירה לא מבוססות, וציטוט גורמים בעלי עניין.

חוסר היכרות עם תהליך הטלת היטל היצף

30. בהינתן כלל המפורט לעיל ברור הוא כי סמכותו של שר האוצר לסרב להטלת היטל היא סמכות משלימה לזו של שר הכלכלה והתעשייה ויש להשתמש בה במקרים נדירים בהם הטלת ההיטל פוגעת בהיבטים כלכליים רוחביים במשק.

31. במקרה דנן, החלטת להתעלם מהתשתית העובדתית שהוצגה בפנינו ולהסתמך על עובדות אשר נבחנו על ידי הממונה על היטלי הסחר והוועדה המייעצת. בניגוד לחוות הדעת של המשנה ליועמ"ש לממשלה לא עשית בירור כנדרש עם משרד הכלכלה והתעשייה ביחס לטענותיך, אלא קיימת דיונים חלקיים בלבד עם חלק מהצדדים להליך, דבר שאינו תקין כשלעצמו, ולא איפשרת הן בדיון והן לאחריו לקבל מענה מפורט ממשרד הכלכלה והממונה על היטלי סחר על מנת להעמיד אותך על טעותך הן בהיבט המשפטי והן בהיבט המקצועי.

32. יתרה מזאת, אמנם במכתבך שזרת את צמד המילים "מאקרו כלכלי", אולם בפועל אין תמיכה לכך בנתונים. במקום זאת, מנסה מכתב להציג בקליפת אגוז, טיעונים לפגיעה בענף הקנאביס. מלבד העובדה שמדובר בטיעונים המתעלמים מ-15 פרמטרים שונים המוגדרים בחוק אשר נבחנו לעומקם לעניין הפגיעה בענף, בהם היקף היבוא בהיצף, השפעת היבוא בהיצף על מחירים בישראל של הטובין הדומים שיוצרו בישראל, לרבות חיתוך מחירים, דחיקת מחירים ודיכוי מחירים, ירידה במכירות, ברווחים, בתפוקה, בנתח שוק, בפריז, בתשואה על השקעות, בכושר הייצור בקרב הענף היצרני המקומי וכן ההשפעה השלילית על תזרים המזומנים של החברות המקומיות, מלאי, תעסוקה, שכר, צמיחה, והיכולת לגייס הון או השקעות בקרב הענף היצרני המקומי. עמדתך מתעלמת מכל הפרמטרים הללו הנדרשים בבדיקה על פי חוק ונתלה בפרמטר אחד הנוגע לנתחי השוק.

33. העיוות שנוצר כאן הוא משולש: לא רק שהוא מתעלם מדרישות החוק, הוא גם בוחר פרמטר אחד, סלקטיבי, המתאים לעמדתך ומבטל את כל יתר הפרמטרים וגם מנסה להיכנס לנעליים של הממונה על היטלי סחר והוועדה המקצועית המייעצת אשר בחנה את הפרמטרים הללו וקבעה באופן חד משמעי כי הצטברותם מעידה על נזק לענף היצרני המקומי. להזכירך הוראות חוק היטלי סחר בסעיף 32' קובעים במפורש שורה של פרמטרים כאשר אין הכרח שכל הפרמטרים הללו יתקיימו. הממונה והוועדה המייעצת בחנו את כל הפרמטרים הנדרשים והוכיחו כי אכן נגרם נזק משמעותי לתעשייה המקומית. הוועדה התייחסה גם לפרמטר היחיד שעליו אתה מסמך ביססה את מסקנותיה בהתאם למכלול הפרמטרים כדרישת החוק והכללים הבינלאומיים. בעמדתך, התעלמות מהניתוח של הממונה והוועדה של כל הפרמטרים על אף שעליך, ככלל, להסתמך עליהם כבסיס להחלטתך.

34. כפי שנקבע באופן חד משמעי, על ידי הממונה והוועדה המייעצת, יבוא במחירי היצף מקנדה פגע במכירות וברווחיות, בכמויות ובמחיר השוק של היצרנים המקומיים. כמו כן, נפגעו כושר הייצור של היצרנים המקומיים, היקף התעסוקה שלהם, הפריז, יכולת החברות בענף לגייס הון, תשואה על ההשקעות, צמיחה ותחרות. כמו כן, נרשמה עלייה בכמות המלאי של החברות המקומיות ובשיעורי ההשמדה של תוצרת מקומית בתקופת החקירה. בנוסף, נמצא כי מחירי היבוא גרמו לתופעת חיתוך המחירים ודחיקת המחירים. בעמדתך התעלמות מכל אלה.

טענה שגויה ומופרכת לפגיעה מאקרו כלכלית במשק:

35. ויודגש, אין בין הטענות המועלות לבין פגיעה מאקרו כלכלית במשק דבר וחצי דבר. שוק הקנאביס הישראלי מוערך בכמיליארד ₪ בלבד, מתוכו, היבוא מהווה על פי הערכות משרד פחות מ-30%. קרי, מדובר בהיקף מכירות של כ-300 מיליון ₪. התייקרות של מוצרי היבוא ככל שתהיה, תביא להגדלת הצריכה מתוצרת מקומית והיקף המכירות מיבוא צפוי לקטון ולהסתכם בפחות ממאה מיליון ₪. בהיקפים אלה, לא ברורה טענת האוצר להשפעות מאקרו כלכליות על המשק. נהפוך הוא, חיזוק התעשייה המקומית בשוק בינ"ל מתפתח צפוי להזניק בשנים הקרובות את הכלכלה הישראלית, להביא השקעות נוספות בתחום, להגדיל את הייצוא ולתרום רבות למשק הישראלי. אי הטלת ההיצף ומתן האפשרות לקנדים להמשיך לחסל את התעשייה המקומית יש בה כדי להחליש ולמוטט את התעשייה הישראלית אשר יכולה להוות לקנדים מתחרים בבינלאומי.

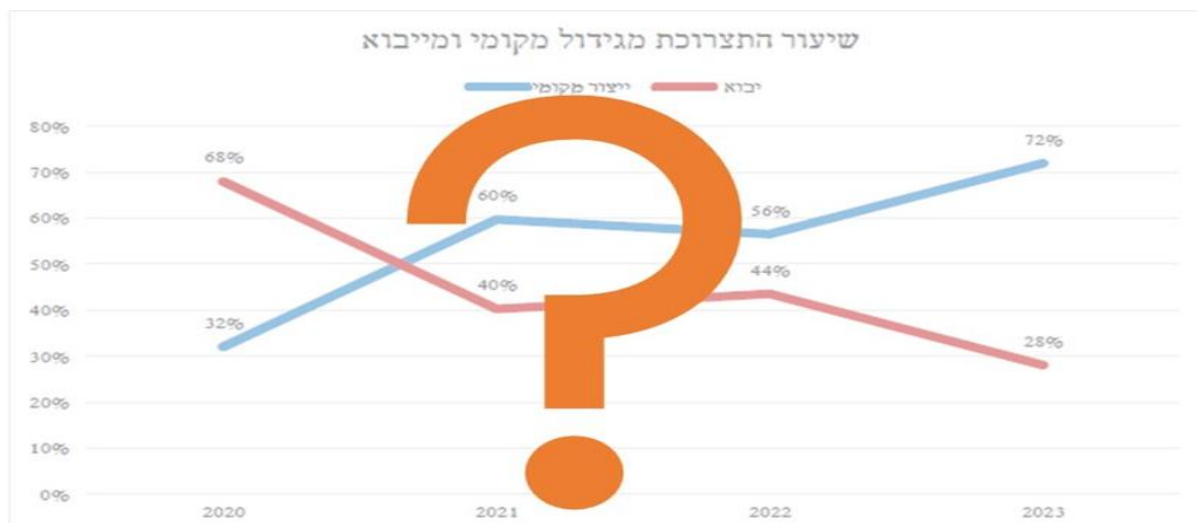
36. ויובהר, הגנה על תעשייה מקומית במידה ומתקיימת פרקטיקה של סחר לא הוגן המזיקה לה, מביאה עימה תועלות דרמטיות לאיתנות כלכלת מדינת ישראל, בין היתר:

- א. **חיזוק ייצור "כחול לבן" והגדלת העצמאות המדינתית כלקח מהמלחמה** - חשיבות הייצור המקומי וניתוק התלות במוצרים בעלי חשיבות אסטרטגית או אחרת - הדבר מקבל משנה תוקף בשל תקופת המלחמה אשר לימדה אותנו את חשיבות הייצור המקומי ואת ניתוק התלות ביבוא מצד מדינות ספציפיות וביחס למוצרים מסוימים במדינות זרות. כך לדוגמא ראינו בעבר כי משרד האוצר טרפד הטלת היטל הגנה על יבוא בהיצף של מלט מטורקיה, כאשר אחת מהטענות העיקריות בהן עשתה שימוש היה בשל החשש מפגיעה בתחרות (במופע נוסף של הבלבול בין סחר לא הוגן הפוגע בתחרות, לבין עידוד תחרות). היום, ניתן לראות את תוצאותיה של ההחלטה, באופן כללי וגם בראי המלחמה. נתוני היבוא מראים כי בשנת 2023 יובאו מטורקיה כ 3.8 אלפי טונות מלט שהיוו 53% מהיבוא של מלט לישראל, ואילו בשנת 2024 נוכח פעולות טורקיה כלפי ישראל, צנח יבוא המלט מטורקיה לסך של 0.8 אלפי טון בלבד (אשר יש להניח שלפחות חלקו יובא לרש"פ ולא לשטחי ישראל). אותה ירידה דרמטית הובילה גם לירידה בהיקף היבוא הכולל של מלט לישראל מ 7.2 אלפי טונות בשנת 2023 להיקף של 5.8 אלפי טונות בלבד בשנת 2024.
- ב. **איתות לעולם על עמידתה של מדינת ישראל על המשמר כנגד היצף** - איתות למדינת העולם כי מדינת ישראל לא תעמוד מנגד אל מול שימוש בפרקטיקות של סחר לא הוגן המזיק לתעשייה המקומית שלה. כפי שכתבתי במכתבי הקודם אליך, אנו מצויים היום בתקופה אשר מתאפיינת בחוסר יציבות בסחר העולמי ובעידן בו מדינות רבות בעולם נוקטות צעדים לשמירת הייצור והתעשיות המקומיות והקטנת התלות במדינות זרות. מדינות שלא יגנו על תעשייתם באמצעות כלי ההגנה שנבנו בכדי להתמודד עם סכנה זו, ישארו לבדן בפני שטף של יבוא בהיצף, ויהוו מטרה קלה להיפטר ממלאים, וטרף קל להשמדת תעשיות מקומיות. השוק המקומי עשוי למצוא עצמו מסתמך על יבוא בלבד, וכאשר יתאזנו המלאים, מדינת ישראל תישאר ללא יכולת להביא לצרכן מוצרים בשוק תחרותי.
- ג. **עמידת הממשלה בסיכומים בלתי כתובים להגנה על התעשייה המקומית מפני תחרות בלתי הוגנת בתמורה לליברליזציה של ישראל ביחס לסחר הבינלאומי** - עמידה בסיכומים הבלתי כתובים עם התעשייה המקומית ולפיהם לצד פתיחת הגבולות לסחר מאסיבי, המדינה תאפשר תחרות חופשית ליצור המקומי מול היבוא המושתת על היתרונות היחסיים של כל מדינה, ומצד שני המדינה תעמוד לצד היזמים והמשקיעים אם אכן תמצא כי מתקיים היצף, נזק וקשר סיבתי, ותפעל למנוע את אותן פרקטיקות של סחר לא הוגן, ותגן על התעשייה המקומית.
- ד. **שמירה על הידע, המחקר והפיתוח והחדשנות הישראליים, המתבצעים בתעשייה הישראלית** - זאת כחלק מתפישתי לפיה עלינו להתמקד בייצור מקומי של מוצרים בהם יש לנו יתרון יחסי ועל תעשיות אלה להגן מפני סחר לא הוגן ולהעדיף יבוא על פני קיומה של התעשייה המקומית במקרים בהם אין לנו יתרון יחסי ביצורם. בהקשר זה, אדגיש כי במקרה דנן וכפי שארחיב בהמשך, תעשיית הקנאביס היא תעשייה עתירת מחקר ופיתוח, יעילה ובעלת יתרון יחסי לישראל, ומשכך אין כל סיבה להשימה כהפקר לסחר בלתי הוגן ולא להשתמש בכלים הקיימים בחוק בדיוק למטרה זאת.
- ה. **עידוד תעסוקה מכל גווני החברה ורמות ההשכלה, בפרט בפריפריה ולהגברת הפריון.**

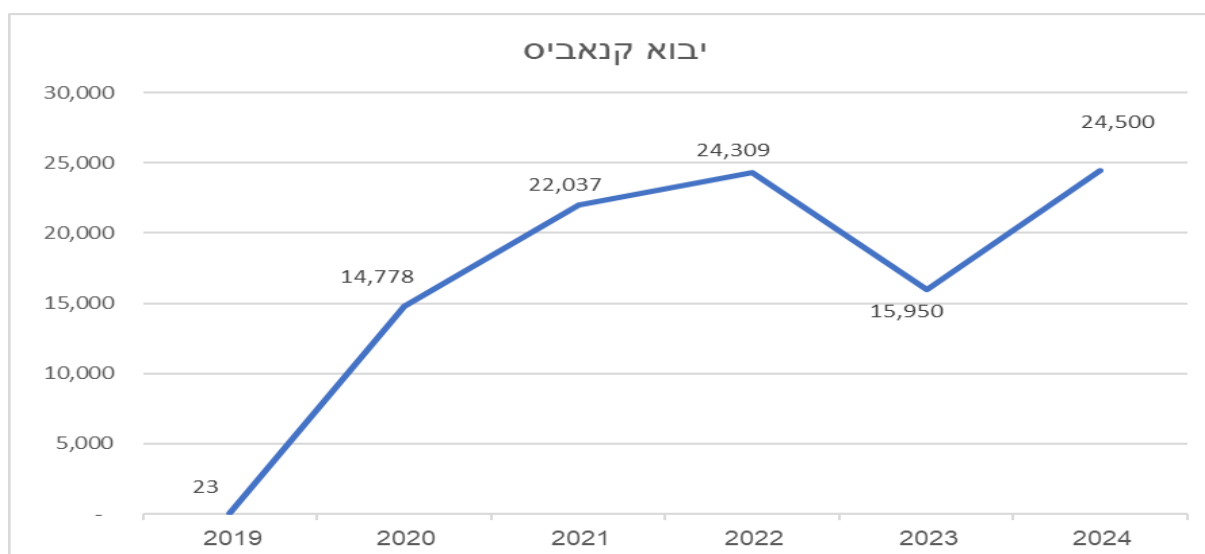
37. עמדתך איננה מתייחסת לחשיבות ולתועלות שיווצרו למשק הישראלי בהטלת היטל ההיצף, אלא מציגה בצורה מגמתית ושאינה משקפת את המציאות את הענף כתחרות בריאה.

כשלים בניתוח הכלכלי ועיוות נתונים:

38. עמדתך מציגה את שיעור התצרוכת לכאורה מגידול מקומי ומיבוא כראיה לקיטון חלקו של היבוא. בגרף שלהלן:

39. מדובר בעיוות הנתונים והצגתם באופן מגמתי ומטעה. היקפי היבוא נמצאים במגמת עליה ולא כפי שמשרד האוצר מציג באופן מגמתי. להלן היקפי היבוא לישראל (טון) של קנאביס:

40. הגרף של משרד מציג לכאורה את חלקו של הייצור המקומי בתצרוכת, אך אינו מציג את הנתונים הגולמיים על בסיסם הוא מוצג. כך למשל, איך ייתכן ששיעור היבוא המוצג מהתצרוכת בשנת 2020 עמד על 68% כאשר היקף היבוא באותה שנה עמד על 14.8 טון קנאביס והייצור המקומי עמד על 28.7 טון?

41. מדובר באופן הצגה מניפולטיבית שאינה מציג את התמונה המלאה. הכיצד ניתן להשוות את נתוני הגידול המקומי ליבוא מסך התצרוכת בלי להציג את נתוני ההשמדות ועודפי המלאי מתוצרת מקומית שלא נמכרו? היקף ההשמדות עלה בשנים 2020-2022, בשיעור של כ 65% והיקף המלאי עלה בשיעור של מעל אלף אחוזים, מכמות של 1,219 ק"ג בשנת 2020, ל- 18,720 ק"ג ב 2022.

42. כמו כן, אמנם שנת 2024 אינה כלולה בתקופת החקירה אבל בשנה זו, כפי שמשרד יודע היטב, שיעור התצרוכת מיבוא הגיע כבר לכ- 50%!

43. יש לציין כי הוועדה המייעצת עמדה על הנושא וקבעה כי הצגת נתוני הייצור לבדם אינה אינדיקציה להעדרו של נזק. שוב בניגוד לכללים, משרד האוצר, מבקש להיכנס לנעלי הוועדה, בלי שיש לו את הכלים המשפטיים והמקצועיים או את הנתונים לעשות זאת.

טענה שגויה בדבר ריבוי שחקנים כהוכחה ל"שוק בריא":

44. משרד האוצר עמד על ריבוי השחקנים המקומיים כראיה לחוזקו של השוק ולמעשה מציג דרך אלטרנטיבית, שונה מהנדרש בחוק ושונה מהפרקטיקה הבינלאומית הנהוגה למדידת הנזק. הוא מתעלם מניתוח מקצועי, מפורט, הנוגע כאמור במספר פרמטרים רב אותו בחנה ואישרה הוועדה המייעצת לשר, על פני עשרות עמודים, בדעת רוב של שבעה נציגים נגד דעת מיעוט של חבר ועדה אחד, ומתיימר לקבוע, על סמך טיעונים שהועלו בדעת המיעוט, אשר נדחתה כאמור על ידי דעת הרוב, כי המלצות הוועדה לעניין הנזק שגויות וכי מדובר בשוק בריא, שאינו סובל מנזק.

45. כך קבעה הוועדה המייעצת לשר ברוב קולות: **"כי בתקופת החקירה, נמצא קיומו של נזק ממשי לענף היצרני המקומי של קנאביס רפואי"**.

46. עוד קבעה הוועדה כי היא מסכימה עם ממצאי הממונה **"כי קיים חשש במידה וענף הייצור המקומי יקרוס ועוד חברות מקומיות שעדיין פעילות ייסגרו, סכנה שתהווה פגיעה חמורה בתחרות בענף"**.

טענה שגויה לפגיעה בוודאות כלכלית ופגיעה בהשקעות הון:

47. עוד טענת, כי ההיטל יפגע בוודאות כלכלית ולפגיעה בהשקעות הון, בעוד שממצאי הוועדה הנם הפוכים בעניין זה: **"הוועדה מסכימה עם הממונה כי התמונה הכוללת של ענף הייצור המקומי לרבות היכולת לגייס הון נפגעה, כאשר הפך מענף אטרקטיבי למשקיעים עם ציפיות לרווחים ולצמיחה גבוהים בארץ ובעולם, לענף בדעיכה"**. אין ספק כי המשך יבוא במחירי היצף יעמיקו את ההפסדים של החברות המקומיות, יפגעו ביכולתן לגייס הון, השקעות נוספות ימחקו והוודאות הכלכלית בענף היצרני המקומי תפגע. מלבד העובדה שגם כאן מתיימרת עמדת שר האוצר להיכנס לנעליה של הוועדה המייעצת אשר ישבה ודנה בנושא במשך ארבעה חודשים, היא אינה מנסה להתמודד עם עמדתה המקצועית של הוועדה המייעצת בנושא ואף טוענת טענות שהן הפוכות לכל הגיון כלכלי. מכך נוצר הרושם שמשרד מנסה לכופף את חוקי הכלכלה כדי להצדיק את ההחלטה להתנגד להיטל.

48. גם הטענה כי פגיעה משמעותית ביבוא כתוצאה מההיטל, תמנע את פוטנציאל הצמיחה של השוק הן בהיבט המקומי והן בהיבט הגלובלי הינה טענה הפוכה מכל הגיון או בסיס כלכלי. ההגנה על הייצור

המקומי מפני יבוא בהיצף, תאפשר לתעשייה המקומית להשתקם, להתבסס ולממש את פוטנציאל הייצור והייצוא שלה בזירה הגלובלית המתפתחת.

49. בניגוד לנטען במכתבך, "השקעות" יבואני הקנאבים הם כאין וכאפס לעומת השקעות היצרנים והמגדלים המקומיים. בעוד יצרן ומגדל נדרשים לעמוד בתקינה, בהקמת תשתיות ומתקנים בעשרות מיליוני ₪ ויותר, בהעסקת אלפי עובדים ישראלים בשכר גבוה ועוד, הרי שיבואן קנאבים כמעט ואינו נדרש בהשקעה בישראל, ולרוב – אין מדובר בעסק בעל תרומה ממשית לתוצר המקומי או לכלכלה בכללותה, ואין מדובר בעסק אשר יכול לסייע גם לייצוא הישראלי ולביסוס מעמד ישראל כמובילה עולמית – להיפך.

טענה שגויה כי היטל היצף מונע יבוא:

50. עוד אוסיף כי בניגוד לאמור במכתבך, אין בהטלת היטל היצף משום 'חסימת היבוא לישראלי' או אפילו פגיעה בו. מטרתו של היטל ההיצף הינה לאזן את השוק ואת התחרות בו לכללי תחרות הוגנים במישור הלאומי והבינ"ל. החקירה המעמיקה והמקצועית שבוצעה על ידי הממונה התקיימה בהתאם לאמות המידה הנדרשות בדין המקומי והבינ"ל, והממצאים בחקירה הינם חד משמעיים ומצביעים באופן מובהק על יבוא לא חוקי בהיצף על ידי מספר חברות בשוק הקנדי.

טענה שגויה כי "אין כשל שוק"

51. גם ביחס לטענתך כי "אין כשל שוק" וכי "במבחן התוצאה ועל בסיס כל התיאוריות הכלכליות המקובלות בכלכלה מבוססת שוק חופשי ומבחן המציאות ההיטל דווקא יפגע בשוק המקומי" אינה נכונה. העובדות הן אחרות: יבוא בהיצף הינו כשל שוק ופרקטיקה אנטי תחרותית וכל הכלכלות המבוססות שוק חופשי, הן במבחן התאוריה והן במבחן המציאות, לא רק תומכות בהיטלי היצף על מנת למנוע פגיעה במשקיהן, אלא כפי שיוצג בהמשך, אף נוקטות צעדים מעשיים כדי לעשות כן. מדובר אם כן בטענה נוספת, משוללת כל יסוד ומתיימרת להמציא מחדש את כללי התחרות והסחר הבין-לאומי בשווקים הגלובליים.

טענה שגויה כי היטל ההיצף ייצר צורך לסבסד את נכי צה"ל ויביא להגדלת הוצאות הממשלה:

52. עוד טענת כי מאחר והמדינה משתתפת במימון קנאבים עבור נכי צה"ל, התייקרות מחירי היבוא תביא להגדלת הוצאות הממשלה בעשרות מיליוני שקלים בשנה. גם טענה זו לוקה בחסר. ראשית, משרד האוצר שכח למנות את הכנסות המכס בגין היטל ההיצף שיושג על יבוא הקנאבים מקנדה, הכנסה ממוצעת של 5 שקלים בגין יבוא של גרם קנאבים, היתה מביאה להכנסות של 120 מיליון ₪ לקופת האוצר בשנת 2024, הרבה יותר מהגידול בהוצאותיה הנחזות בהשתתפות נכי צה"ל במימון הקנאבים. שנית, כלל לא בטוח שהמחיר לצרכן יתייקר בעקבות ההיטל הן בשל התחייבות היצרנים, כפי שיפורט להלן, והן בשל מרווחי היבוא הגדולים הקיימים כיום אשר יאפשרו ליבואנים להמשיך ולמכור את מרבית התוצרת המיובאת גם ללא ייקור המחירים לצרכן.

טענה שגויה כי המוצר הקנדי הינו ייחודי:

53. יתרה מכך, אין כל בסיס לטענה כאילו ישנם צרכנים אשר חייבים את המוצר הקנדי, ומאחר ומדובר במאות – אם לא אלפי – זנים, הרי שהטענה כי רק המוצר הקנדי הוא המתאים לצרכנים מסוימים, היא טענה מוזרה בלשון המעטה. בפני הממונה והוועדה הובאו עדויות כי בדרך כלל עושה הצרכן שימוש

במוצר, על דרך של ניסוי וטעיה, ולאחר זמן מסוים נדרש הוא לעשות שימוש במוצר אחר עקב התפתחות עמידות להשפעת המוצר ההולכת ופוחתת. עוד יותר מוזרה הטענה כאילו יש איזושהי חשיבות מיוחדת למוצר הקנדי, טענה שלא נטענה במהלך החקירה והוועדה המייעצת, לא הוכחה כלל ולא יכולה להיות מוכחת, באשר לא זו בלבד שהדברים אינם יכולים להיות נכונים, הרי שמדובר במוצר חקלאי ואותו פרח המשמש לזן מסוים יכול להיות באותו גידול – ואפילו באותו שיח – עם תכולת חומרים שונה, איכות שונה והשפעה שונה. יוזכר, למעלה מן הצורך, כי מרשם לקנאביס אינו כולל בתוכו הפניה לתוצרת ישראלית או קנדית, דבר אשר מחזק את הטענה כי מדובר במוצרים תחליפים.

54. עוד יצוין בהקשר זה כי אף אחד מבין היבואנים אשר טענו בפני הוועדה לא טען כי המוצרים הקנדיים אינם בעלי תחליף על ידי המוצרים הישראלים הזולים מהם. על כן, לא ראוי לאפשר ליבואנים אשר קיבלו זכות שימוע לפתוח מחדש ולהוסיף טענות חדשות אשר לא נבחנו על ידי הממונה והוועדה המייעצת.

חוסר התייחסות למרכיבים נוספים בעמדתך:

55. מלבד זאת אין כלל אזכור בעמדתך להתפתחויות בשוק הקנאביס אשר הובאו בפניו טרם ההחלטה בדלקמן:

- א. **קיימת חוסר הדדיות בסחר בין ישראל לקנדה אשר אוסרת על יבוא קנאביס לשטחה:** משום מה התעלמת מהעובדה שקנדה לא מאפשרת ליצרנים הישראלים להתחרות במגדלים הקנדיים (כאשר לכולם ידועה איכות החקלאות הישראלית) ובו בעת אתה מבקש להעניק הגנה ליבוא בהיצף מקנדה.
- ב. **התחייבות שלא להעלות מחירים:** בפני שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה הובאה התחייבות של המגדלים המקומיים להימנע מהעלאת מחירים לאחר הטלת ההיטל אולם משרד האוצר התעלם מהצעתם שכללה גם הקמת מנגנון לבקרת המחירים בהתחייבות המגדלים המקומיים.
- ג. **תקלות בהתנהלות האוצר בכל הליך השימוע:** יצוין כי משרד האוצר שבראשותו ביצע הליך שימוע לא תקין במהלכו הזמין רק חלק מהגורמים בשוק הקנאביס להשמיע את עמדתם. כלל לא זומנו נציגי הוועדה המייעצת והייעוץ המשפטי המלווה אותה כדי להשמיע בפניו את ממצאי המלצתם. לצערי, בחרת להטיח בוועדה אשר השקיעה לילות כימים בעבודתה, ביקורת "מקצועית ומנהלתית" כביכול, על אופן הגשת המלצותיה בצורה לא ראויה. פעלת בניגוד לחוות דעתו של המשנה ליועמ"ש לממשלה, בין היתר, בכך שלא אפשרת לממונה על היטלי סחר מקום לתת מענה לכלל הסוגיות שהועלו, לא ערכת בירור כראוי עם משרד הכלכלה והתעשייה ואפילו לא טרחת לשמוע את יתר חברי הוועדה, כפי שיפורט להלן, מאחר והעדפת התייחס למי שתומך בעמדתך (למרות שהוא דעת מיעוט של אחד מתוך שמונה) התייחסת לסוגיות שאינן סוגיות מהותיות ועוד. במעשיך חרגת מהכללים המינהליים המחייבים, ולכן, גם מההיבט הזה מדובר בהחלטה שמבוססת על הליך לא תקין שאין לקבלה.

56. בהקשר זה, אבקש להוסיף גם לעניין לוחות הזמנים כפי שצינתי במכתבי אליך, עמדת הוועדה המייעצת הועברה אליך מיד ובסמוך למועד שקיבלתי. יתרה מזאת, פנייתי אליך בישיבת הקבינט ליוקר

המחיה בתאריך 2.4.25 והצעת לך לשתף פעולה ולפעול ביחד באופן מתואם ולא נענית, ובאופן מופגן ביטלת כל ניסיון שלי ושל משרד הכלכלה והתעשייה לשתוף פעולה.

חוסר הבנה ביחס להתנהלות הבינלאומית בתחום היטלי הסחר

57. עמדתך המתנגדת להטלת ההיטל מוכיחה כי חשיבות ההגנה מפני ההיצף במציאות ובזירה הבינלאומית לא ברורה למשרד האוצר לצערי.

58. בכל העולם משמש היטל ההיצף ככלי אפקטיבי להגנה על המשק המקומי מפני סחר בינלאומי לא הוגן, ועל פי הראיה קצרת הטווח בה אוחו משרד האוצר לאורך כל השנים, אין מקום כלל להגן על התעשייה המקומית והמשק מפני סחר לא הוגן, שכן קיים חשש מפני עליות מחירים בטווח הקצר בשעה ששמירה על התחרות לטווח הארוך וחשיבות פיתוח התעשייה המקומית אינם בבסיס שיקוליו.

59. להלן דוגמאות לשימוש הנרחב בהיטלי היצף בו נוקטות מדינות אחרות לצד ישראל על מנת להגן על משקיהן מפני סחר לא הוגן :

הטלת היטלי היצף בקרב מדינות נבחרות

Exporter	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	נחית 2024	ס"כ 1995- 2024
Australia				1	3				1	2		1		20
Austria	1					1		1		1				13
Belgium	1		1			2	2		1	1		2		27
Brazil		3	3	1	3	8	4	6	2	2	3	3	1	122
Canada	1		2		1	1	1	1	2					27
European Union	8	4	6	4	5	4	3	4	1	4	2		1	102
Finland	2	1	1				2	1						18
France				3	1	2	1	2		2	1	2		44
Germany	1	3	2	7	1	2	3	3		5		2		76
Greece		1				1	1	2						10
India	3	6	6	7	8	6	9	6	6	11	5	8	2	177
Italy		3	2	2	2	2	3	3	1	4				52
Japan	5	5	8	5	7	6	8	7	2	3	1	1	1	175
Korea, Republic of	10	18	12	13	14	23	17	8	12	14	11	3	4	333
Netherlands			1	1	1	1	1			1	2	2		27
Poland	1					1	1	2			1	1		28
Singapore	1	1		3	2	1	2	1	1	1	1	1	1	47
South Africa		2	2	1	2	2	4	1	1	2		1	1	60
Spain			2	1	2	3	4	3		5	1	2		48
Sweden	1		2	1			1	1						17
Türkiye	2	3	2	4	6	4	5	4	3	11	4	2	2	80
United Kingdom				2	2		1			35	1	1		67
United States	9	5	12	7	8	4	6	4	3	5	3	1	1	204
Israel	2			3						1				12

מאז שנחתמו הסכמי ההיצף במסגרת ארגון הסחר העולמי ועד היום, הוטלו כ- 4,600 היטלי היצף על ידי המדינות החברות ב- WTO כנגד יצרנים זרים אשר עשו שימוש בפרקטיקה אסורה זו, מתוכן כ- 1,700 היטלי היצף בעשור האחרון.

60. השימוש הנלוו בביטוי "מדיניות הממשלתית להסרת חסמים ליבוא, הגדלת התחרויות והורדת יוקר המחיה" כנימוק לסירוב להיטל אינו סביר, ואין לקבל נימוק זה ממספר טעמים, בין היתר:

א. נימוק כללי זה אינו עומד בגדר הכללים שנקבעו בחוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה דאז רובינשטיין והמשנה ליועמ"ש דאז ליכט וכן בחוק היטלי סחר מאחר ומדובר בנימוק כללי שאינו מבוסס ונסמך על נתונים.

ב. כל שנימוק זה היה יכול לעמוד וככל שנתפוס היטל כחסם ליבוא או כמפגע לתחרות או כמגדיל ליוקר המחיה, אזי ניתן לומר כי כל חוק היטלי סחר והטלת היטלים באופן כללי, הינם מנוגדים למדיניות הממשלה ואין להטילים, ואין כך הוא.

התנגדות אוצרית עקרונית להיטלי היצף!

61. מעבר לזה, כפי שטענו אנשי משרדי בעבר וקודמיי בתפקיד, משרד האוצר ושרי האוצר מתנגדים באופן עקרוני להטלת היטלים, על אף שמדובר בכלי מקובל ובר שימוש במדינות המערב ויתר מדינות העולם. היטלים אלה מגינים על הסחר ההוגן ומגנים על התחרות ועל הצרכן לטווח ארוך.

62. משרדך טוען בעמדתו, כי ההשפעה המאקרו כלכלית על המשק נגזרת מעצם השימוש בהיטלי היצף לצורך הגנה על המשק הישראלי. כלומר, ההתנגדות להיטל אינה נקודתית לתעשיית הקנביס בפרט, אלא רוחבית, עקרונית, לשימוש בכלי הטלת היצף בלי קשר לענף זה או אחר. בטענת משרדך כי שימוש בכלי היטל ההיצף הינו שינוי כללי המשחק, מבקש משרדך לאיין את החוק ואת זכותה של ישראל על פי הסכמי הסחר, להגן על המשק המקומי מפני סחר לא הוגן ופרקטיקות אנטי-תחרותיות במסחר, תוך שהוא מנסה לרתום את סמכות הווטו שניתנה לו למקרים חריגים משיקולי מאקרו כלכלה לצורך מימוש התנגדותו העקרונית לחוק. באמירה זו, משרדך עצמו הוא זה שמנסה לשנות את כללי המשחק ולקחת מידי הממשלה כלי הגנה חשוב על המשק מפני פגיעה בתחרות.

63. אכן, משרדך מתנגד עקרונית להטלת היטלי היצף. לאורך השנים משרד האוצר עשה ככל יכולתו על מנת לסכל הטלת היטלי היצף, לעתים בהצלחה תוך שהחלטותיו גורמות לפגיעה בתחרות ארוכת הטווח ולנזקים לענפים שלמים בהם התקיימה תעשייה פעילה בישראל, אשר נסגרה או הצטמצמה, בשל אי מניעת מחירי ההיצף שהובילו לפגיעה בתעשייה, להתייקרויות ולפגיעה בצרכנים.

64. כך למשל, התנגדו אנשי משרד האוצר בוועדה המייעצת להטלת היטל היצף על יבוא זכוכית מטורקיה. למרות זאת ומאחר ושר האוצר לא התנגד להטלת ההיטל, ההיטל הוטל וחברת פניציה זכתה לחמש שנים של המשך פעילות ותרומה לכלכלה הישראלית. אולם, עם סיום תקופת ההיטל ואי הארכתו, המפעל נסגר והחברה הפכה יבואנית.

65. אנשי משרדך התנגדו בוועדה המייעצת גם להטלת ההיטל על יבוא כבלי נחושת למתח נמוך מטורקיה. למרות התנגדותם של אנשי משרדך, שר האוצר לא התנגד, ההיטל הוטל ואף הוארך וחברת סינרגי משדרות, אשר עמדה על סף פשיטת רגל, ניצלה והיא כיום חברה רווחית ופעילה המעסיקה עשרות עובדים בישובי עוטף עזה.

66. ויודגש, כי כל הכלכלות הליברליות, עושות שימוש נרחב בהיטלי היצף על מנת להגן על התעשייה המקומית שלהן מפני יבוא בהיצף. בישראל לעומת זאת, משרד האוצר בישראל מתנגד אובססיבי להיטלי היצף ואוחז בעמדות הפוגעות בשוק ובתחרות לטווח הארוך. לא ברור מה יודעים כלכלני האוצר שכלכלני אירופה, ארה"ב, אוסטרליה ויתר העולם הנאור והליברלי אינם יודעים לעניין שימור התחרות.

67. **אנו לפני צונאמי של יבוא במחירי היצף:** ויוזכר, אנו ניצבים בפני צונאמי של יבוא במחירי היצף במגוון ענפים, מלחמת הסחר העולמית וחומות המכסים המוגבהות מזרימים את עודפי הייצור שלא נמכרו אל המדינות נטולות ההגנה. השוק הישראלי הינו שוק קטן ופגיע וכל מוצר שיכנס לארץ במחירי היצף נמוכים, גם אם למספר שנים בודדות, יכול להחריב את התעשייה המקומית באופן בלתי הפיך. לא בזכות יתרון יחסי בעלויות היצור, אלא בגלל פרקטיקה אנטי-תחרותית שמשרד מבקש לאפשר, זאת גם כאשר לא ברור מה האינטרס האסטרטגי להעדיף יבוא אנטי תחרותי ולפתח תלות במדינות שלא יזכרו לישראל בהכרח חסד נעורים על העדפת היבוא מהן על פני התעשייה שלה (בהקשר זה עיין ערך איסור הסחר של טורקיה לישראל וממנה, לאחר ששר האוצר טרפד הטלת היטל היצף על יבוא מלט במחירי היצף לישראל).

הישענות שגויה על עמדת רשות התחרות

68. בכל העולם קיימים שני גופים האמונים על הגנה על התחרות:
- א. **רשות התחרות/הגבלים עסקיים** - גורם המגן על השוק המקומי מפני פגיעה בתחרות כגון מניעת תאומי מחירים, הגבלת כוחם של מונופולים והגבלים עסקיים, בשוק המקומי.
 - ב. **יחידת היטלי סחר** – האמונה להגן מפני פגיעה בתחרות ע"י סחר בינלאומי לא הוגן כגון יבוא בהיצף, יבוא של מוצרים מסובסדים והגנה מפני מגוון פרקטיקות אנטי תחרותיות בסחר הבינלאומי בהתאם להסכמי הסחר עליהן חתומות כל המדינות בארגון הסחר העולמי.
69. למרות ששתי היחידות כפופות לשר הכלכלה והתעשייה, שתיהן פועלות לפי חוקים שונים ונדרשות למתודולוגיות בדיקה שונות ולסד תקדימים שונים בזירה המקומית והבינלאומית.
70. בישראל, רשות התחרות, כמו משרד האוצר, מתנגדת באופן עקבי ועקרוני להטלת היטלי היצף ומקפידה להציג עמדות המתנגדות להטלת היטלים, בכל חקירה.
71. בהחלטת ממשלה 823 מיום 24.10.2013 שעניינה "שיקולי תחרות ויוקר מחייה בעת קביעת היטלי סחר" (להלן: "החלטת הממשלה"), בסעיף 4.ב ל נקבע כי "הממונה על ההגבלים העסקיים רשאי **להגיש לשר** ניתוח של המצב התחרותי של הענף אליו שייך מוצר החקירה, אשר יתבסס בין היתר על העותק הגלוי של הממצאים שהעביר אליו הממונה על היטלי סחר." וכי "ככל שיגיש עמדה, יתייחס הממונה על ההגבלים העסקיים להשלכות האפשריות של הטלת ההיטל, אם יוטל, על התחרות בענף, וכן להשלכות האפשריות על התחרות בענף אם לא יוטל היטל."
72. בהחלטת הממשלה נקבע בסעיף 4.א, כי "עם העברת ממצאי הממונה לוועדה המייעצת, בהתאם לסעיף 32 לחוק היטלי סחר, יעביר הממונה לממונה על הגבלים עסקיים... הודעה על העברת ממצאי לוועדה המייעצת, אליה יצרף עותק גלוי של ממצאיו, שאינו מכיל נתונים חסויים" (ההדגשה אינה במקור).
73. ויובהר מיד כי רשות התחרות אינה חשופה למידע המלא מחקירות הממונה והוועדה המייעצת, היא אינה חשופה לנתוני היצרנים הזרים, למחיריהם, לדוחות הכספיים שלהם לעלויות שלהם ולמגוון נתונים הכרוכים בעלויות היצור המקומי והיבוא.
74. על אף ההסדר הברור המפורט בהחלטת הממשלה, ביום 10.12.2024, יום לפני כינוס ישיבתה הראשונה של הוועדה המייעצת בנושא הקנביס הרפואי, נשלחה עמדת רשות התחרות בנושא החקירה, לא לשר הכלכלה והתעשייה כפי שמורה החלטת הממשלה, וכפי שהודגש בעבר בפני רשות התחרות, אלא **לחלק**

מחברי הוועדה המייעצת (נציגי משרד האוצר והבריאות), ולגורמים נוספים במשרד הכלכלה והתעשייה – לשכתי, הממונה על היטלי סחר, הממונה על חוקיות יבוא ומינהל סחר חוץ.

75. החלטת הממשלה קובעת במפורש את תפקידה של רשות התחרות בחקירות היצף ואת מסגרת בדיקתה. הרשות אמורה למסור עמדתה לשר הכלכלה והתעשייה ולא לממונה על היטלי סחר או לוועדה המייעצת; בפרט כאשר הפניה נשלחה לחלק מחברי הוועדה המייעצת כאשר יו"ר הוועדה, חלק מחברי הוועדה, והיועץ המשפטי לוועדה, כלל לא היו במכותבים לעמדה.

76. בהתאם להחלטת הממשלה המצוינת לעיל, רשות התחרות רשאית להגיש לשר ניתוח של המצב התחרותי של הענף אליו שייך מוצר החקירה וכן השלכות אפשרויות על התחרות אם יוטל ההיטל אם לאו.

77. במקרה דנן, חרזה רשות התחרות מהמסגרת שהוקצתה לה בהחלטת הממשלה, מסגרת שרק עיגנה את המצב שהיה קיים עוד לפני החלטת הממשלה והובהר לרשות התחרות לא אחת, לפיו – רשות התחרות רשאית לספק לשר, אשר הוא הגורם המוסמך לשקול שיקולי מדיניות, עמדתה ביחס להשפעת הטלת ההיטל אם יוטל אם לאו, על התחרות בישראל.

78. בעמדתה של רשות התחרות מיום 10.12.2024 וגם בעמדה מאוחרת יותר שהוגשה לשר, תוקפת רשות התחרות את קביעות הממונה ביחס להוכחת נזק, מוצרים דומים, השוואת מחירים של מוצרים, הוכחת קשר סיבתי ואף מגדילה וקובעת כי דו"ח ממצאי החקירה של הממונה התבסס על נתונים חלקיים וכלל סתירות.

79. כל זאת כאמור מבלי שיש בידי רשות התחרות את מרבית נתוני החקירה וללא היכרות עם כללי החוק וההסכמים הבינלאומיים בנושא.

80. כפי שהובהר והודגש לרשות התחרות מספר פעמים בעבר, רשות התחרות אינה הגורם שתפקידו לבצע ביקורת לממצאי חקירת הממונה על היטלי סחר בפני הוועדה המייעצת או בכלל. זאת בפרט לאור העובדה כי רשות התחרות אינה חשופה למלוא הנתונים של החקירה לרבות החומר החסוי שהוגש לממונה ונאסף על ידו.

81. רשות התחרות מציינת כי נוכח המפורט בעמדתה, הכוללת גם שיקולי תחרות וגם פירוט נרחב ביחס לכשלים הקיימים לעמדתה בממצאי הממונה, היא מתנגדת להטלת ההיטל. זאת כאמור מבלי שיהיה בפניה המידע השלם ומבלי שעמדתה כלל התבקשה בנושא דבר אשר יכול להעיד על פגמים בביסוס ובהנמקה המקצועיים של עמדת הרשות. הרשות אף אינה מתייחסת להשלכות האפשרויות אם לא יוטל ההיטל כפי שמחייבת החלטת הממשלה, אלא רק מציינת תמונה קבועה וקודרת אם יוטל היטל.

82. עמדת רשות התחרות אשר נשלחה כאמור לחלק מחברי הוועדה, החורגת מן המקובל ומן הקבוע בהחלטת הממשלה, ושונסה לתת דופי בממצאי חקירה מקצועית שבוצעה, על אף שלא היה בפני רשות התחרות מסד הנתונים המלא, חמורה בעיני. זאת בפרט כאשר מדובר ברשות אשר לא הוכיחה לעמדתה את יכולתה לשמור ולחזק את התחרות בישראל.

83. לא זאת בלבד, אלא כפי שברור שגם שלחלק מחברי הוועדה היו את עמדת רשות התחרות (בניגוד לכללים), כך שהדבר אפשר לחברי הוועדה להעלות את הטענות ולקבל מענה, ועדיין החליטה הוועדה לאחר ששקלה את כל שיקוליה לקבל ברוב של 7:1 את עמדת הממונה בשינויים כפי שהחליטה עליהם.

84. אין בעמדתה של רשות התחרות כל התייחסות לעובדה שממשלת קנדה נותנת הטבות למכירה במחירי הפסד של תוצרת הקנביס בישראל, ונשאלת השאלה מדוע ממשלת קנדה מעדיפה להעניק הטבות

לייצוא לישראל, ייצוא מציף ומזיק כאן, ומדוע לא מעדיפה היא לתת את ההטבה הזו לצרכנים המקומיים שלה. נשאלת השאלה האם אין כאן רצון לנקוט במדיניות טורפנית מכוונת לפגוע בייצור המקומי בישראל ובתחרות בישראל? לא מצאתי לכך תשובה בעמדת רשות התחרות.

85. במקרה דנן, עמדתה של הממונה על התחרות נגד הטלת היטל ההיצף על יבוא קנאביס היא עמדה שלומיאלית, לא מבוססת נתונים, שחורגת מגדר הניתוח שנתבקשה ליתן ומסתירה את חלקו האחר.

86. רשות התחרות מציירת מצג שווא של מומחיות כאשר בפועל, הרשות פועלת ללא היכרות של חוק היטלי סחר וללא היכרות של הנתונים. טוב הייתה עושה רשות התחרות אם היתה מתמקדת בעמדתה בהשלכות האפשריות על התחרות אם יוטל ההיטל ואם לאו, בהתאם להחלטת הממשלה, ולא מתיימרת לחשב את קיומו של ההיצף, הנזק או הקשר הסיבתי כפי שעשתה, ללא נתונים וללא הבנה בתחום.

עבודת הוועדה המייעצת

87. בהחלטתך, הועלתה ביקורת על עבודת הוועדה המייעצת ומקצועיות ההליך שנוהל. לצערי, גם בחלק זה של עמדתך, קיימים כשלים מקצועיים, משפטיים ומנהליים שאי אפשר להתעלם מהם:

- א. הגרפים והנתונים שמופיעים בעמדתו של שר האוצר לא היו בפני הוועדה, איש לא טען אותם בפניה ומדובר בטענות שבינן לבין חוק היטלי סחר אין דבר וחצי דבר.
- ב. התייחסות שר האוצר הייתה אמורה להיות להחלטת שר הכלכלה והתעשייה שהתבססה על מסקנות הממונה והוועדה המייעצת. בפועל, מדובר בטענות שבחלקן הגדול כלל לא נדונו בוועדה מאחר ולא נטענו בידי אף אחד מהצדדים לחקירה או נציגי משרד האוצר ומשרד הבריאות.
- ג. הטענה שמדובר בשוק "מאוזן ובריא" רחוקה מהעובדות שהוצגו בפני הממונה והוועדה כרחוק מזרח ממערב, ואפילו המתנגדים להטלת היטל, תיארו תמונה קשה מאוד ושונה מהטענה התמוהה הזו. כך גם נציגי הממשלה הקנדית טענו שאכן יש נזק לתעשייה המקומית, אך ניסו לטעון שהוא לא בעיקר בגלל היבוא במחירי הפסד.
- ד. מאחר והתייחסותך הייתה אמורה להיות בהתאם לכללים המתייחסים להיטל היצף, תמוה כיצד נעשה שימוש בעיקר בטענות שאיש כלל לא טרח איש להציג בפני הממונה והוועדה, הן לא נבדקו ואינן תואמות את המצב שהוצג לממונה ולוועדה.

88. יתר על כן, קראתי בתדהמה את ההתייחסות ביחס לוועדה המייעצת, אשר אין לי אלא לכנותה כמביכה ולא מדויקת. טענותיך נגד עבודת הוועדה המייעצת אינן מבוססות על עובדות אלא על טענות אווירה או שמועות אשר לא מצאת לנכון אפילו לנסות לאמת. תמוה בעיניי כיצד שר בממשלה מתייחס לעבודת הוועדה מבלי שטרם בכלל לשמוע את הוועדה המייעצת ולא טרח לזמן אליו את יו"ר הוועדה המייעצת, את הנציגים הבכירים של משרד הכלכלה בוועדה המייעצת, את נציגת הציבור בוועדה בעלת הידע והניסיון הנרחבים ושם בסחר העולמי ואת נציגי המשרדים השונים שהיו חברים בוועדה כגון נציגת משרד החקלאות בוועדה – כאשר עמדת משרד החקלאות ועמדתה היו צריכים להיות חשובים לשר לא פחות מעמדת משרד הבריאות. אציין כי שמעתי מנציגי המשרד בוועדה כי הוועדה הקדישה זמן ניכר וחריג ביחס לכל ועדה אחרת לשמיעת טענות כל הצדדים, הכל בהתאם להוראות החוק, ואף דנה ממושכות בטענות משרד הבריאות כפי שהובאו על ידי נציגם בוועדה. אתה הסתפקת בשמיעת נציגת האוצר בוועדה המייעצת שאגב תמכה בהמלצות הוועדה, וכן בשמיעת נציגי אגף התקציבים שלא היו חברים בוועדה "כפי שהתעדכנו גם ביחס לנציג משרד הבריאות בוועדה".

89. ביחס לנציג משרד הבריאות, שמעתי מהוועדה כי הוועדה התעכבה חודשים בגין אותו נציג אשר העלה טענות, בעיקרן טענות שבינן לבין חוק היטלי סחר והיצף אין כל קשר, אשר נבחנו באריכות על ידי הוועדה והוועדה התייחסה לכל אחת מטענותיו.
90. עוד שמעתי מהוועדה כי נציג משרד הבריאות בוועדה עשה כל שלא ידו כדי לעכב את עבודתה, והוועדה בחרה להתעכב ולדון בכל שאלה או טענה של אותו נציג, ובלבד שכל טענותיו של נציג זה ישמעו ויבחנו.
91. טענתך (אשר עושה שימוש גם בטענת נציג משרד הבריאות בוועדה) כאילו הוועדה לא שמעה את רשות התחרות היא טענה לא נכונה משפטית ועובדתית. לא זו בלבד שרשות התחרות לא הגישה שום בקשה להופיע בפני הוועדה, אלא שרשות התחרות אף לא אמורה להיות חלק מהשיקולים של הוועדה המייעצת ועל פי החוק והחלטת ממשלה בעניין הוועדה, רשות התחרות עמדתה נשמעת בפני שר הכלכלה והתעשייה – ובמכלול השיקולים התייחסתי בצורה עניינית לטענותיה.
92. בהערת אגב יצויין כי היה מקום לכל הפחות לטעון טענות מהות ביחס למהם אותם "קשיים" או "אמירות שונות" בניסיוןך לרמוז רבב או להטיל כתם בעבודת הוועדה המייעצת, ועדה מקצועית אשר מורכבת מנציגים שמינו 5 שרים שונים, ונציגי ציבור שמונו על ידי 2 שרים שונים. לרמוז שכל אלה שהגיעו למסקנה שאינה מוצאת חן בעיני שר האוצר ומובילה אותך לטעון ש"עולה ספק" בנוגע ליכולתו להסתמך על מסקנותיה והמלצותיה של הוועדה המייעצת. האשמה זו הינה האשמה חמורה שמצופה היה לכל הפחות לגבות בטענות מהותיות. שלא לדבר על השאיפה כי תאמר, למצער, לאחר ששמע שר האוצר את חברי הוועדה המייעצת, או את יו"ר הוועדה לבדו, משפטן ומומחה לכשעצמו. בהקשר זה יש לתמוה אף ביחס לעובדה כי נציג אגף תקציבים אשר מונה על ידך לוועדה המייעצת ואף מונה ע"י יו"ר הוועדה המייעצת למותב, החליט שלא להשתתף בדיוני הוועדה, ולתהות האם אגף התקציבים מעדיף שלא לכלוך ידו בעבודה המהותית של בחינת חקירת הממונה, וביצוע דיונים ארוכים וסיזיפיים, שכן בכל מקרה יעשה שימוש בטענותיו המנותקות מעצם המקרה לגופו כדי להטיל וטו בעת הגעת על ההכרעה לכאורה אצל שר האוצר ?
93. זאת ועוד, ככל שלא יכלת להסתמך על ממצאי הממונה ומסקנות והמלצות הוועדה המייעצת, לא ברור מה היא התשתית העובדתית עליה הסתמכת וכיצד הסתמכותך עליה עומדת בדרישות הדין?.

94. ויובהר, כי התיקון לחוק היטלי סחר משנת 2005 (תיקון מס' 3, התשס"ה-2005) נועד להתאים את החקיקה הישראלית להוראות הסכמי ארגון הסחר העולמי (WTO). בין היתר נקבעו בדברי ההסבר לתיקון החוק גבולות הגזרה לעבודת הוועדה המייעצת כפי שהוועדה פעלה:

לסעיפים 32 ו-33 המוצעים

סעיפים 32 ו-33 המוצעים דנים בוועדה המייעצת. כדי לקצר את ההליכים לפני הוועדה המייעצת ועל מנת לעמוד בלוח הזמנים הקבוע בהסכם ההיצף ובהסכם התמיכות לענין זה, מוצעים כמה

269

שינויים בסעיפים אלה לעומת הניסוח הקיים כיום בסעיף 21 לחוק בנוסחו היום:

- הוועדה המייעצת לא תזמין צד מיורע להופיע לפניו, אלא אם כן הוא ביקש ממנה לעשות כן;

- הוועדה המייעצת לא תבקש מהממונה להוסיף ולחקור;

- צד מיורע אינו רשאי להעלות לפני הוועדה המייעצת, בתגובתו הכתובה או בהשמעת טענותיו לפניו, ראיות או טענות חדשות שלא הוגשו לממונה במהלך חקירתו;

- במקרה שבו הוועדה המייעצת אינה ממליצה להטיל היטל, עליה להודיע זאת לצדדים המיורעים ולרשות המוסמכת במדינה שהיתה צד להליך החקירה.

270

95. עוד אוסיף כי עמדתך התבססה בחלקה על טענות שנדחו כדין על ידי הממונה על היטלי סחר, הוועדה המייעצת ושר הכלכלה והתעשייה, מבלי שניתנו הסברים למדוע נדחו חלקים מהתשתית העובדתית שהניח שר הכלכלה והתעשייה בפני שר האוצר. התנהלות זו אינה עומדת בהנחיות היועמ"ש במקרים קודמות, במטרת חוק היטלי סחר וברציונל שבבסיסו. פעולות הממונה, הוועדה המייעצת ושר הכלכלה והתעשייה עומדות בדרישות הדין הישראלי והבינלאומי ואילו הסתמכות שר האוצר בהתנגדותו להטלת ההיטל על עמדת רשות התחרות ומשרד הבריאות אשר לא נחשפו לכלל ממצאי החקירה ועמדת הוועדה המייעצת, מנוגדת להוראות הדין הישראלי ומהווה לעמדתנו פגם היורד אל השורש.

סוף דבר

96. לאור כל האמור לעיל, אינני מוצא מקום לקבל את התנגדותך כהתנגדות העומדת בכללים אשר נקבעו על ידי החוק והיועץ המשפטי לממשלה ביחס להחלטה על הטלת היטל היצף, ובהתאם לזאת ולפי החוק ומאחר ולא קיבלתי כל סירוב מהותי בלוחות הזמנים הקבועים בחוק, אני ממשיך בקידום הטלת ההיטל.

בברכה,

גולת לוי

חה"כ ניר ברקת

שר הכלכלה והתעשייה

העתקים :

חה"כ משה גפני, יו"ר ועדת הכספים, הכנסת
מר מוטי גמיש, מנכ"ל משרד הכלכלה
מר אילן רוס, מנכ"ל משרד האוצר
עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
מר יוגב גרדוס, ראש אגף התקציבים, משרד
מר יהלי רוטנברג, החשב הכללי, משרד האוצר
עו"ד איילת זלדין, היועמ"ש, משרד הכלכלה
עו"ד דודי קופל, היועץ המשפטי, משרד האוצר
עו"ד מאיר לוין, המשנה ליועמ"ש לממשלה (כלכלי-פיסקלי)
מר דני טל, הממונה על היטלי סחר, משרד הכלכלה והתעשייה
עו"ד דוד ויניצקי, יו"ר הוועדה המייעצת